

กาลามสูตร

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ลืมนพุทโธ”

กราบนมัสการหลวงพ่อกัณ กระทบขอบพระคุณในความกรุณาของหลวงพ่อกัณที่เมตตาตอบคำถามเรื่อง “การเฝ้าดูจิต” ผมแย่งจริงๆ ครับที่หาความรู้แต่ภายนอก จับเอาแค่ใจความที่ใกล้เคียงกับความคิดของตัวเองแล้วเอามาปฏิบัติแบบมั่วๆ การยกตัวอย่างเรื่องคนในสงครามกับคนที่ฟังเรื่องเล่าเกี่ยวกับสงครามของพระอาจารย์ ทำให้ผมสะดุ้งสะเทือนไปถึงหัวใจเลย ครับ พอได้ฟังคำเตือนเรื่อง “หมาเฝ้าบ้าน” แล้วรู้เลยว่าผมลืมนพุทโธซึ่งเป็นฐานของการภาวนาไปจริงๆ

หลังเลิกงานเลยเริ่มต้นภาวนาใหม่ เอาพุทโธให้ชัดๆ แบบที่พระอาจารย์ว่า ภาวนาไปเรื่อยๆ จนเกิดความสงบพอสมควร เกิดความสงสัยขึ้นมาว่าถูกหรือผิด แต่ก็ฉุกคิดขึ้นได้ว่าพุทโธจะอยู่ที่ไหน จึงพุทโธอีกครั้ง เอาชัดกว่าเดิม ไม่นานนักเกิดความสงบขึ้นอีก คราวนี้สงบกว่าเดิม แต่นึกพุทโธเท่าไรก็นึกไม่ออก คิดอะไรก็คิดไม่ได้ เห็นแต่ลมหายใจเข้าออก รู้โดยไม่ได้ใช้ความคิดเลยครับว่าลมหายใจนี้ไม่ใช่ของเรา มองมันอยู่อย่างนั้นสักพักมันก็คลายออก รู้เลยครับว่าคลายออก

เมื่อเริ่มพุทโธใหม่ เอาแบบชัดๆ เหมือนเดิม ภาวนาเท่าไรก็ไม่เหมือนเดิม ใจเริ่มไม่สงบ พิจารณาดูก็รู้ว่าที่ไม่สงบเพราะเรายึดเอาสัญญามาเป็นตัวตั้ง เลยวางสัญญาแล้วพุทโธอีกครั้ง คราวนี้สงบลง แต่กลับมีก้อนอะไรไม่รู้ใหญ่มากทับลงมาทั้งตัว ทั้งตกใจ ทั้งสงสัย แต่นึกอะไรไม่ออก ก็เลยได้แต่เฝ้าดู แล้วพุทโธต่อให้ชัดๆ ก้อนหนักๆ นั้นก็หายไป อาการที่เกิดขึ้นกับผมนี้มันคืออะไรครับ พระอาจารย์ช่วยเมตตาชี้แนะด้วยครับ

ผมไม่สนใจว่าจะบรรลุธรรมขั้นใด ขอแค่ใช้ชีวิตประจำวันไม่ทุกข์ไม่ร้อนกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวผมก็พอแล้วครับ ถึงแม้ว่าการภาวนาจะต้องละทิ้งความสะดวกสบาย แต่ผมว่ามันคุ้มค่ากับการลงทุน เพราะการลงทุนด้วยการภาวนานั้น แม้จะตายในชาตินี้แล้วก็ตาม แต่จิตยังคงจดจำการภาวนา เอาต้นทุนในการภาวนาไปเป็นทุนในการเกิดดับในภพภูมิต่อไปได้ ไม่เหมือนสมบัติภายนอกใจที่ตายแล้วเอาไปใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้เลย ทั้งไว้เป็นภาระสร้างข้อบาดหมางให้กับลูกหลานอีก แต่ก็เชื่อว่าจะไม่หาทรัพย์ภายนอกเลย เพราะในขณะที่มีชีวิตอยู่เนี่ย ยังมีครอบครัวที่ต้องดูแลเอาใจใส่อยู่ แต่ก็ไม่มากหรือน้อยเกินไป ให้พอดีอยู่กลางๆ จะละทิ้งให้เขาลำบากเพื่อความสุขของตนเองเพียงคนเดียวก็เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องเช่นกัน

ความรู้สึกผมเป็นอย่างนี้ครับ พระอาจารย์ช่วยชี้แนะด้วย

ตอบ : นี่คำถามเนาะ คำถามครั้งที่แล้วเขาถาม เขาภาวนามาตลอด แต่สุดท้ายแล้วเขาไปดูในยุทูปเรื่องหลวงปู่ดูลย์สอนเรื่องจิต แล้วเขาก็เขียนปัญหาถามมาว่า ถ้าการจิตแบบนั้นมันสะดวกมันสบาย เขาภาวนาอย่างนั้นถูกต้องหรือไม่

เราเทศน์สอนเขาไปครั้งที่แล้วว่า “หมาเฝ้าบ้าน” หมาเฝ้าบ้านคือหมามันอยู่เฝ้าบ้าน มันอยู่นอกบ้าน แต่เราอยู่ในบ้านไง เราจะบอกว่า ความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกนึกคิดเกิดจากจิต แต่ไม่ใช่จิต แล้วเขาไปดูกันที่ความรู้สึกนึกคิดนั้น ถ้าความรู้สึกนึกคิดนั้นเป็นประโยชน์ เหมือนหมาเฝ้าบ้าน แต่ถ้าเขาไปดูความรู้สึกนึกคิดนั้น หมาที่มันเกเร หมาไม่เฝ้าบ้าน หมามันก็ไปเที่ยวเล่นของมัน เรียกว่าหมาเฝ้าบ้าน ถ้าหมาเฝ้าบ้านที่ดี มันก็เฝ้าบ้านที่ดี หมาเฝ้าบ้านที่ไม่ดี มันก็เกเร มันไม่ทำประโยชน์ นี่พูดถึงหมาเฝ้าบ้าน หมาเฝ้าบ้านจะเป็นประโยชน์ไหม นี่พูดตอบเรื่องหมาเฝ้าบ้านไป

ฉะนั้น เขาเขียนตอบกลับมา เห็นไหม “ผมแย่จริงๆ ใช้แต่ความรู้ภายนอกไปจับเอาความคิดใกล้เคียงกับความคิดของตัวเองมาเทียบเคียง”

อันนี้เวลาเราเตือนไป เราเตือนไปแบบว่ากาลามสูตร ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรื่องกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อสิ่งใดทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์ของเรา ไม่ให้เชื่อแม้แต่อนุมาณเอา ไม่ให้เชื่อแม้แต่ความคิด

เขาบอกว่า เขาไปจับเอาความคิดภายนอก คิดเอามาเทียบเคียงแล้วมันได้ประโยชน์ขึ้นมา

กาลามสูตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อ พยายามไม่ให้เชื่อ เวลาไม่ให้เชื่อ แม้แต่อาจารย์ของตน ไม่ให้เชื่อแม้แต่ความอนุমানเอาได้ ไม่ให้เชื่อแม้แต่เราชอบใจ ไม่ให้เชื่อว่าเราคิดได้เหมือนกัน ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อทั้งสิ้น ห้ามเชื่อๆ ห้ามเชื่อนะ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ เวลาถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อละ

ศรัทธาความเชื่อเราต้องพิสูจน์ เวลาเราพิสูจน์ เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วมันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจเราหรือไม่ ถ้าเป็นความจริง แม้แต่เป็นความจริง ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ แม้แต่ความจริง มันจะเริ่มต้นจากความจริงตั้งแต่อย่างหยาบๆ อย่างละเอียดเข้าไป อย่างกลาง อย่างละเอียด มันจะเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป การกระทำของคน ประสบการณ์ของคน มันจะมีประสบการณ์แตกต่างกัน ฉะนั้น เอาความจริงอันนั้นนะ เอาความจริงที่เราทำความเป็นจริงขึ้นมา เอาความจริงอันนั้น

ฉะนั้น กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใช่ไหม แต่ถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อ ศรัทธาความเชื่อ เชื่อแล้วต้องพิสูจน์ไง เชื่อแล้วต้องมีการกระทำใน

มันมีเวลาคนเขามาหาเรา เวลาเขาฟังเสร็จแล้ว “หลวงพ่อ ผมไม่เชื่อหลวงพ่อบอก”

“เออ! จริง ถ้าเอ็งเชื่อกูนี้โง่ฉิบหายเลย”

เพราะเขาไม่ให้เชื่อไง แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านเป็นความจริงนะ ท่านมั่นใจถึงความเป็นจริงของท่าน ท่านพูดความจริงของท่าน ถ้าความจริงของท่าน ความจริงของท่าน แต่ไม่ใช่ความจริงของเรา

นี่เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่าการ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอด ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นความจริง แต่พอเวลาแสดงธรรมมาเป็นธรรมและวินัยเป็นทฤษฎี พอเราไปศึกษา มันเป็นเรื่องศรัทธา ศรัทธาเราทำได้เราเข้าใจได้ มันก็ปลอดภัย มันก็ดีมากมาย แต่ความจริงของเรายังไม่เกิด ถ้าความจริงของเราเกิด เราเกิดความจริงของเรา ถ้าเป็นความจริงของเรา

เวลาพระสารีบุตร เวลาเทศน์ว่าการเขาถามว่า “เชื่อพระพุทธเจ้าไหม”

เขาบอก “เมื่อก่อนเชื่อ เดียวนี้ไม่เชื่อเลย”

ถ้าเชื่อก็เป็นความเชื่ออยู่ข้างนอก ถ้าเป็นความจริง ความจริงเป็นในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฉะนั้น พระไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงเรียกพระสารีบุตรมาถามว่า “เป็นอย่างนั้นจริงหรือ”

พระสารีบุตรบอก “พูดอย่างนั้นจริงๆ”

แต่เดิมนะ เวลาฝึกหัดขึ้นมาเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา รู้ตามความเป็นจริงแล้วไม่เชื่อ ไม่เชื่อเลย เพราะอะไร เพราะเชื่อความจริงในใจใจ เชื่อความจริงในใจ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น แต่เวลาเรามีศรัทธาความเชื่อต้องลองพิสูจน์ ถ้าพิสูจน์ขึ้นมาเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว ให้เห็นอันนี้ ถ้าเป็นความจริงแล้วมันไม่ใช่เป็นความเชื่อ มันเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงก็เป็นความจริงอันนี้ไง ถ้าเป็นความจริงอันนี้มันจะเกิดขึ้น

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ฉะนั้น สิ่งที่ว่า เวลาหลวงปู่ดุลย์ สิ่งนั้น เขาเอาเทศน์หลวงปู่ดุลย์มาอ่านออกในญูป คำว่า “ของหลวงปู่ดุลย์” เราเชื่อหลวงปู่ดุลย์ว่า หลวงปู่ดุลย์ท่านทำได้จริง เพราะหลวงปู่ดุลย์ท่านสอนดูจิต แล้วท่านก็สอนพุทโธด้วย การดูจิต มันก็เป็นจิตนิสัยของคน แต่ท่านก็สอนพุทโธ คำว่า “พุทโธ”

ทีนี้เวลาเราบอกว่าเราไปดูจิตแล้วเราจะทิ้งจะขว้างไป มันไม่ถูก ฉะนั้น เวลาเราฟัง เราฟังแล้ว ฟังเทศน์ ฟังเทศน์เพื่อสิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตกย้ำ เวลาสิ่งที่มา แก่ความลึกลับสงสัยของตัวเอง มาแก่ความเห็นผิดของตัวเอง ถ้าเวลามันถูกต้องมันก็ชัดเจน ถ้าชัดเจน ฉะนั้น คำว่า “ชัดเจนอย่างนี้” เวลามันแก่ความเห็นผิดของตัวเอง จิตมันผ่องใส จิตมันผ่องใส จิตมันเข้าใจไปหมดเลย ถ้าจิตมันเข้าใจไปหมด นี่การพิสูจน์

ฉะนั้น เวลาฟังแล้ว เราฟังสิ่งใด เราฟังธรรมๆ ฟังแล้วเราก็ต้องพิจารณา ที่นี้การพิจารณาแล้วมันก็เข้ากับของหลวงตาที่ว่าปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามันเป็นปัญญา เขาให้ใช้

ปัญญา เวลาเราศึกษาใคร่ครวญให้ใช้ปัญญา ไม่ใช่ไปฟังไปดูกันอย่างนั้น มันไม่ใช่ ถ้ามันไม่ใช่
นะ

หลวงปู่ดูลย์ท่านพูดของท่าน คำว่า “ดู รู้ของท่าน” ความหมายของท่านคือให้พิจารณา

“คิดเท่าไรก็ไม่รู้ ต้องหยุดคิด แต่ความหยุดคิดก็ต้องใช้ความคิด”

แต่ใจคนไม่รู้เรื่องมันบอกเชื่อมาด้วยความเชื่อเฉยๆ ให้ดูเฉยๆ ให้ดูเฉยๆ แล้วมันจะเป็น
จริง อย่างที่เขาบอกว่า ผมไม่ได้คาดหมายเลยว่าผมจะได้อะไร พอมันดูแล้วมันบอกมันลัดมัน
สั้น มันสะดวกมันสบายขึ้นมาแล้ว เสร็จแล้วก็บอกว่าต้องได้มรรคได้ผล

มันจะเอามรรคเอาผลมาจากไหนล่ะ เพราะมันไม่มีความจริง ถ้ามันไม่มีความจริง เห็น
ใหม่ นี่พูดถึงว่า ที่ว่ากาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ ถ้ามันเชื่อ มันก็เชื่อความจริงของเรา ฉะนั้น ความ
จริงของเรา เวลาเขาพูด เวลาเขาถามเขาบอกว่า “ผมนี้แยจริงๆ ที่หาความรู้จากภายนอก เอา
แต่ความเข้าใจนั้น แล้วจะเอามาประพฤติปฏิบัติแบบมั่วๆ”

แบบมั่วๆ มั่วๆ ก็เป็นอย่างนั้นแหละ ที่นี้ถ้าเอาความจริง ต้องพุทโธไว้ ถ้าพุทโธแล้ว จิต
มันเกาะของมันไว้ ถ้าจิตมันเกาะไว้ การทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ปัญญาอบรมสมาธิก็คือการ
ทำความสงบ คนถ้ามีสติปัญญานะ ถ้าเป็นพุทธรวิสัย ถ้ามีสติปัญญา พุทโธแล้วไม่ค่อยลง ใช้
ปัญญาชะ แต่ปัญญาอย่างนี้มันต้องรู้ตั้งแต่ต้นว่ามันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรม
สมาธิไม่ใช่วิปัสสนาปัญญา วิปัสสนาปัญญามันจะเกิดอยู่ข้างหน้า ถ้ามันเป็นความจริงของมัน
ไป ถ้าความจริงของมันไป มันจะเป็นประโยชน์อย่างนี้

ฉะนั้น เขาบอกว่า เวลาเขาฟังเทศน์ของเรา ฟังเทศน์เรื่อง “หมาเฝ้าบ้าน” พอฟังหลวง
พ่อบอกว่า คนที่ทำสงครามกับคนที่ฟังเรื่องเกี่ยวกับสงคราม ผมนี่สะดุ้งเลย

นี่มันเปรียบเทียบแล้วมันชัดเจนไง มันชัดเจนว่า คนที่ออกสงคราม ทหารที่ไม่เคยออก
สงครามไม่ใช่ทหารผ่านศึก ทหารคนไหนที่เขาได้ออกสงครามแล้วเขาจะได้เป็นทหารผ่านศึก
ทหารผ่านศึกมันได้รบมาจริง มันได้เห็นมาจริงไง ถ้ามันเห็นมาจริง ถ้ามันรบแล้วแพ้ชนะนั่นอีก
เรื่องหนึ่ง ถ้าเป็นจริงขึ้นมามันก็เป็นจริงขึ้นมา

ฉะนั้น เวลาเขาเข้าใจอย่างนั้น เพราะเวลาปฏิบัติแล้วทุกคนต้องการความสะดวก ปฏิบัติแล้วอยากได้ผล ฉะนั้น เวลาปฏิบัติแล้ว เราปฏิบัติแล้ว ลงทุนลงแรงแล้ว มันจะหาทางออก เขาถึงบอกว่า พอพึ่งเทศน์แล้ว เวลาเลิกงานแล้วเขาถึงได้ชุกคิดได้ ถึงได้มาพุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ พอพุทโธชัดๆ พอจิตมันสงบ มันสงบขึ้นเพราะอะไร เพราะมันมีการกระทำ

ถ้าจิตมันมีการกระทำ เวลามันสงบขึ้นมา มันสงบตามความเป็นจริง เขาเรียกว่า สัมมาสมาธิ ถ้ามันสงบแบบว่ามั่วๆ นั่นมันเป็นมิจฉา แล้วพอเป็นมิจฉา คำว่า “มั่วๆ” มันไม่มีหลักเกณฑ์ใช่ไหม พอไม่มีหลักเกณฑ์ พอมันเสื่อม คนเราไม่มีจุดยืน ไม่มีหลักเกณฑ์นะ ทำงานไต่มนั้ผิดพลาดตลอด แล้วผิดพลาดแล้วจะพินกลับมาเอาความชัดเจน มันไม่ได้

แต่ถ้าเราพุทโธ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราทำของเราด้วยความชัดเจน ถ้าเป็นสมาธิก็เป็นสมาธิที่ชัดเจน แล้วถ้ามันเสื่อมขึ้นมา เสื่อมก็มีหลักการ หลักการเราจะทำอย่างนี้ มันกลับมาฟื้นฟูได้ เวลามันเสื่อมแล้ว คนเรามีหลักการ มันทำอะไรมันทำได้ ถ้าพุทโธหรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันมีหลักการ มันมีการกระทำ

คนทำงานมันมีหลักการของมัน ถ้ามันผิดพลาดไป มันก็หลักการยังอยู่ ถ้าผิดพลาดไปหรือไม่ได้ผล มันก็กลับมาที่หลักการอันนี้ แต่ถ้ามันไม่มีหลักการเลย มั่ว ทำมั่วๆ ปล่อยมันล่อยลมไปเรื่อย แล้วมันจะได้อะไรละ

ทีนี้พอชุกคิด พอเขาบอกว่าเขากลับมา กลับมาพุทโธชัดๆ คราวนี้มันสงบ แล้วมันสงบดีขึ้น เวลาสงบแล้ว สงบจนนี้พุทโธไม่ได้ นี่ก็ไม่ออกเลย

ถ้ามันสงบของมันได้อย่างนี้มันเป็นประโยชน์ มันเป็นประโยชน์ที่เราทำจริง นี่ถ้ามีหลักการ ฉะนั้น กรรมฐาน ๔๐ ห้อง การทำความสงบของเรา เราต้องมีจุดยืน เราต้องมีหลักการของเรา มันจะผิดมันจะถูก มันจะเสื่อมหรือมันจะเจริญ หลักการนี้เราทิ้งไม่ได้เลย ทิ้งไม่ได้เลย ถ้าทิ้งไม่ได้เลยนะ มันทำให้เราไม่เสียหาย ทำให้เราไม่เร่ร่อน แล้วทำให้เรามีจุดยืน

คนเรามันต้องมีจุดยืนของตนเอง ถ้าจุดยืนของตนเอง เราจะทำอะไรก็ได้ ไม่ใช่ว่าต้องพุทโธอย่างเดียวนะ อานาปานสติก็ได้ ปัญญาอบรมสมาธิก็ได้ มรณานุสติก็ได้ อะไรก็ได้ กรรมฐาน ๔๐ ห้องอะไรก็ได้ แต่ต้องทำ ไม่ใช่ปล่อยเฉยๆ เร่ร่อนไปเฉยๆ

ถ้าเร่ร่อนไปเฉยๆ แล้วพอเร่ร่อนไปเฉยๆ มันไม่มีจุดยืนใช่ไหม แล้วเวลาเร่ร่อนไปเฉยๆ แล้วก็จะเอามรรคเอาผลกัน แล้วพอเอามรรคเอาผลกันก็เอามรรคเอาผลนั้นนะมาบอกว่าทำอย่างนี้แล้วจะได้ผลอย่างนั้น ทำอย่างนั้นจะได้ผลอย่างนั้น แล้วพอทำไปแล้วมันก็เหมือนกับการศึกษา จบมาแล้วก็ได้ประกาศนียบัตรคนละใบ แต่ถ้าไปทำอาชีพประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จอีกอย่างหนึ่ง

ไฉนนี้ก็เหมือนกัน เวลาบอกว่าดูจิตๆ จิตมันสงบแล้วจะให้มรรคให้ผลกัน มันก็เหมือนได้ประกาศมาใบหนึ่ง ประกาศเป็นใบประกาศ ไม่ใช่เรา นี่ก็เหมือนกัน จะได้มรรคได้ผลต้องให้คนนั้นบอกว่าเราทำได้ คนนี้บอกว่าเราทำได้ แล้วพอได้มาแล้ว เขาบอกว่าเราทำได้ แต่เราได้จริงหรือเปล่าล่ะ ถ้าเราได้ไม่จริง เราก็สงสัย พอเราสงสัยขึ้นมาแล้ว ถึงเวลามันเสื่อมขึ้นไปแล้ว ถึงเวลาที่เราไม่แน่ใจแล้วก็โลเลแล้ว ก็เลยเป็นสังคมอย่างนี้ ถ้าสังคมอย่างนี้

กาลามสูตร เขาถึงไม่ให้เชื่อใจ ถ้าไม่ให้เชื่อ มันจะพิสูจน์กันตรงนี้ ตรงที่เชื่อแล้วมีอะไรเป็นการค้าประกัน เชื่อแล้วมีอะไรเป็นผลตอบแทน เชื่อแล้วมีอะไรเป็นหลักการ ถ้าเชื่อแล้ว ถ้าไม่ให้เชื่อๆ ไม่ให้เชื่อเพราะเรายังไม่มี แต่ถ้าเราปฏิบัติขึ้นมา มันมีจริงขึ้นมา นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เชื่อตรงนี้ ให้เชื่อประสบการณ์ ให้เชื่อการทำจริงของเรา ถ้าทำจริงของเรา มันจะเป็นประโยชน์กับเรา

ฉะนั้น สิ่งที่เขาบอกว่า เวลาเขากลับมาแล้วเขาสงบดีขึ้น สงบดีขึ้นนะ จนพุทโธไม่ได้ แต่เราก็พุทโธแล้ว สุดท้ายแล้วเขาจะทำ มันมีความสุขมาก แล้วจะทำต่อไป มันเกิดเป็นก้อนๆ อะไรขึ้นมาอีกแล้ว คราวนี้พอมันสงบ เราก็พยายามจะหาของมัน

นี่เวลาปฏิบัติไปมันจะมีอุปสรรคอย่างนี้ไปเรื่อยๆ ฉะนั้น การว่ามีอุปสรรคไปเรื่อยๆ เวลาคนที่ปฏิบัติเขาต้องมีศีล มีสมาธิ มีปัญญา เขาต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ เขาเรียกว่ารักษาดูแล

เวลาเขาว่าดูแลรักษาหัวใจๆ ดูแลรักษาด้วยข้อวัตร ดูแลรักษาด้วยสติเง สติ เวลาจะคิดมันคิดฟุ้งซ่านออกไป จะคิดมาก สติยับยั้งไว้ เรื่องที่จะคิดไม่ควรคิด เพราะเราเคยคิดมาหลายภพหลายชาติแล้ว เรื่องใดที่มันจะกระตุ้นให้หัวใจมันฟุ้งขึ้นมาสิ่งใด เราพยายามหลีกเลี่ยงมัน คำว่า “มีสติปัญญาดูแลรักษาหัวใจ” เขาดูแลรักษาหัวใจอย่างนี้

ฉะนั้น เวลากรรมฐาน หลวงตาท่านสอนไว้ บอก วัว เราจะเลี้ยงวัว ถ้าผูกไว้ เราจะใช้งานมัน เราก็ไปแกะเชือกมาใช้งานได้เลย วัวเวลาเราเลี้ยง เราเลี้ยงปล่อย เวลาเราจะใช้งาน เราต้องวิ่งไปหามัน เพราะเราเลี้ยงปล่อยมันก็ไปตามประสามัน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าดูแลหัวใจก็เหมือนวัวผูกไว้ ก็ผูกหัวใจไว้ เราผูกหัวใจไว้ แต่พอผูกหัวใจไว้ ทุกคนอดขัดข้องไปหมด ใช้นี้คือคนที่ไม่ปฏิบัติ เวลาคนที่เขาปฏิบัติ ดุสิต พระเรามีข้อวัตรถึงเวลาจะรวมกันไปทำพร้อมกันๆ เพราะมันเป็นส่วนรวม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราดูแลหัวใจของเรา เวลาจะมาปฏิบัติมันก็ปฏิบัติได้ง่ายขึ้น ฉะนั้น เวลาปฏิบัติไปมันจะมีอุปสรรค ที่ว่าคำว่า “อุปสรรค” ถ้าคำว่า “อุปสรรค” ถ้าเราดูแลอย่างนี้บ๊อบมันจะทำได้ ฉะนั้น เวลาเมื่ออุปสรรค เวลาพุทธโชนพุทธโชนหายเลย เขาบอกพุทธโชนหายเลยนะ รู้อารมณ์โดยความเป็นจริง แล้วเวลาลมหายใจมันคลายตัวออกมาก็รู้โดยความเป็นจริง รู้แล้วก็พุทธโชนๆ อยากระวังให้มันเหมือนเดิม คืออยากระวังให้มันสงบอีก

นี่โดยข้อเท็จจริงต้องทำอย่างนี้ถูกต้อง เวลามันพุทธโชนใหม่ พุทธโชนๆ จนละเอียด เวลามันคลายตัวออกมา เราฝึกหัดใช้ปัญญาก็ได้ แต่เราไม่ฝึกหัดใช้ปัญญา เราอยากสงบมากขึ้น เราก็กำหนดพุทธโชนต่อเนื่อง เพราะว่าถ้ามันคลายตัวออกมาแล้ว ถ้าเราไม่พุทธโชนมันก็คิดเรื่องอื่น พอมันคิดได้ พอมันรู้สึกได้ คิดได้ มันคลายตัวออกมา เราก็กำหนดพุทธโชนที่เพื่อกำหนดกรรมต่อเนื่องไป ให้มันเกาะพุทธโชนไว้ ถ้าพุทธโชนไว้โดยสติปัญญา มันก็จะสงบเข้าไปเหมือนเดิม

แต่ถ้ามันพุทธโชนไม่ได้ พอมันพุทธโชนไม่ได้ เพราะกิเลสมันจะต่อต้าน มันก็สร้างอย่างที่ยอมรับเป็นนี้ เวลาสร้างบ๊อบ มันเกิดอาการ มันเกิดเป็นอาการเหมือนมีกลุ่มก้อนสิ่งใดที่ขัดขวางตัวเราลงมาเลย มันขัดขวาง เห็นไหม

ถ้าจิตมันสงบแล้วมันคลายตัวออกมา บางทีก็เห็นนิมิต พอมันเห็นเป็นกลุ่มก้อน เป็นก้อนหนึ่ๆ ทับตัวเราลงมาเลย นั่นมันคืออะไร นั่นมันคืออะไร

มันก็เป็นอาการ ดูความคิด ความคิดคืออะไร ความคิดเกิดมาจากไหน พอจิตสงบ มันปล่อยความคิดไปแล้ว ทีนี้พอจิตมันคลายตัวออกมาบ๊อบ เวลามันจะคิด ถ้าเราคิดพุทธโชนก็คิดพุทธโชนได้ใหม่ แต่เวลาถ้ามันไม่คิดพุทธโชน ถ้ากิเลสมันจะต่อต้าน กิเลสมันจะพลิกแพลงของมันนะ มันก็เป็นอาการ คือความรู้สึก ความรู้สึกว่าเป็นก้อนอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น แล้วมันทับตัวเรา

แต่ทั้บตัวมาแล้วมันก็หายไป พอมันหายไป มันก็ให้เราสงสัยต่อไป ถ้ามันสงสัยต่อไป เวลามันทำอาการของกิเลสมันเป็นแบบนี้ อาการหรือว่าเล่ห์กลของกิเลสมันก็ใช้ความคิดเรา

คุณสิ เวลาหลวงตาท่านเทศน์บอกว่า ชันธมาร รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นมาร มันไปกว้านเอาแต่ความทุกข์ยากมาให้เราทั้งนั้นนะ ถ้าเวลาเราพิจารณา เราจิตสงบ แล้วเราพิจารณาของเราจนขันธมันสะอาด จนขันธมันสะอาด ขันธถ้ามันสะอาด ขันธมันปล่อยวางเพราะอะไร เพราะมันชำระกิเลส มันขาดไป ขันธมันก็สะอาด เห็นไหม

เวลาธรรมะ เวลามันออก ถ้าจิตสงบแล้ว จิตสงบแล้วมันปล่อยวางจิตชั่วครว เวลาจะใช้ปัญญา มันก็ใช้ขันธนี้ ขันธมันเป็นสมบัติกลาง ขันธคือความรู้สึกของคนเป็นสมบัติกลาง แต่ถ้ากิเลสมันใช้ กิเลสมันใช้ด้วยความโลภ ความโกรธ ความหลง มันจะเอาแต่ความทุกข์ความยากมาให้เรา พอจิตมันสงบแล้วมันสะอาดบริสุทธิ์ชั่วครว เราเริ่มฝึกหัดใช้ปัญญา ปัญญา มันเกิดขึ้น เกิดขึ้นจากศีล สมาธิ ปัญญา เวลามันเกิดขึ้นมันเป็นธรรม เวลาธรรมะ ปัญญาเกิด ปัญญาที่โลกุตตรธรรม ปัญญาเกิดจากการภาวนา

ถ้ามันเป็นธรรมะหายๆ มันก็ใช้ขันธนี้แหละ แต่ขันธที่มันเป็นสมาธิแล้ว ขันธมันก็สะอาดบริสุทธิ์ชั่วครว มันก็ใช้ขันธนี้แหละ ก็ใช้ความคิดนี้แหละ แต่ความคิดที่มีสติ มีสมาธิ เราคิดอะไรมันก็เป็นประโยชน์กับเรา เพราะมันเป็นมรรค มันเป็นปัญญา ปัญญาอันนี้เกิดจากสัมมาสมาธิรองรับ

พอสมาธิมันเสื่อมลง สมาธิมันอ่อนด้อยลง กิเลสมันก็ฟูขึ้นมา กิเลสฟู มันก็ใช้ความคิดนี้ ความคิดมันก็สร้างให้เห็นนิมิต รู้เรื่องต่างๆ ก็ใช้ขันธนี้ นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นอาการ เป็นกลุ่มก้อนที่มันมา เวลาความสงบมันคลายตัวออกมามันก็เป็นกลุ่มก้อนเป็นอะไร มันก็อาศัยขันธนี้แหละ แต่ขันธก็คือความรู้สึกนึกคิดนี้แหละ ความรู้สึกนึกคิดถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิ ถ้ามีสมาธิรองรับมันก็เป็นธรรม ถ้าสมาธิมันอ่อนแอลง สมาธิมันเบาลง มันก็เป็นกิเลส ที่ว่าเป็นสัญญาๆ ใจ นี่มันเป็นขันธ

ฉะนั้น เวลาพอมีสติเท่าทันปั้บ ไข่ก้อนที่เป็นก้อนหนัๆ ก็หายไป อาการที่เกิดขึ้นกับผมนี้คืออะไรครับ

เออ! อาการที่เกิดขึ้น อาการที่เกิดขึ้นมันก็เป็นอดีตไปแล้ว เวลาอาการที่เกิดขึ้นเขาเรียก ปัจจุบัน เวลาที่มันเกิดขึ้นกับเรา เวลาพอฟังเขาบอกว่า ไปฟังเรื่อง “หมาเข้าบ้าน” แล้วผมสะดุ้งเลย ฉะนั้น พอมีเวลาปั๊บ ผมก็รีบภาวนาเลย

พอภาวนาขึ้นมา มันภาวนาปั๊บ พอจิตมันสงบ พอพุทโธชัดๆ เพราะอะไร เพราะมันสดๆ ร้อนๆ ใจ เวลามันสดๆ ร้อนๆ นะ มันกระเทือนหัวใจ พอกระเทือนหัวใจ เราตั้งใจของเรา มันก็สงบต่อหน้า เราว่าเป็นอำนาจวาสนานะ มันสงบต่อหน้า มันเป็นการยืนยันต่อหน้าว่าเราใช้พุทธานุสติ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิตามความเป็นจริง มันจะได้ผลจริงๆ อย่างนี้

แล้วถ้าเราขาดสติ เราทำด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เราทำโดยไม่ได้อาศัยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรื่องกาลามสูตร เราเชื่อของเราไป เราชวนชวนของเราไป มันจะพาเราออกนอกกลุ่มนอกทางแล้วไปอ้อยอิ่งแยกเลย แล้วเวลาจะกลับขึ้นมาจะกลับมาอย่างไร ถ้าไม่มีสติปัญญานะ มันไม่กลับมาแล้ว เพราะมันบอกว่า กลับไปทำไม กลับไปให้ทุกข์ให้ยาก ฉันทาทางนี้แล้วฉันมีแต่ความสุข ฉันมีแต่ความรื่นเริง ฉันจะกลับไปทำไม

แต่ถ้ามันยังมีอำนาจวาสนาอยู่ มันมีอำนาจวาสนา เวลากลับมาแล้วได้ผลเลย ได้ผลหมายความว่า พอจิตสงบแล้วสงบจนลมหายใจขาด ลมหายใจไม่มีเลย แต่มันก็เป็นประโยชน์สมาธิเป็นสมาธิ แต่พอเป็นสมาธิแล้วฝึกหัดใช้ปัญญา

นี่พูดถึงเป็นสมาธิแล้วคลายตัวออกมา เกิดเป็นกลุ่มควัน เกิดเป็นอะไร มันเป็นอาการของใจทั้งนั้น เป็นอาการของใจเพราะอะไร เพราะเวลาเราปฏิบัติ จิตสงบแล้วเป็นความดี เป็นความดี เป็นคุณธรรมของเรา เวลามันคลายตัวออกมา กิเลสมันต่อต้านทันที ต่อต้านทันที มันก็ยังมีอำนาจวาสนาว่าพอมันเป็นกลุ่มก้อนดำๆ กลุ่มก้อนเป็นก้อนที่ทับตัวเรา แต่มันก็หายไปโดยสติปัญญาของเราก็จบ เพียงแต่ว่ามันหายไป แต่เราไม่รู้ว่ามันคืออะไร มันหายไปก็คืออาการทั้งนั้น อาการที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป แต่หลักการของเรายังอยู่ หลักการของเรายังอยู่ เราก็ทำของเราต่อเนื่องไป

ฉะนั้น เขาบอกว่า “ผมไม่สนใจการบรรลุธรรมขั้นใดทั้งสิ้น ขอแค่ให้มีชีวิตประจำวันที่ไม่ทุกข์ไม่ร้อนกับสิ่งรอบๆ ตัวนั้น แค่นี้ผมก็พอแล้ว”

ถ้าพอแล้วนะ ทำต่อเนื่องไปแค่นี้ก็พอแล้ว ปฏิบัติอย่างนี้ปฏิบัติเพื่อบุชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเราปฏิบัติ ปฏิบัติมาเพื่อบุชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แต่จริงๆ แล้ว ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เราก็บูชาหัวใจของเรานี้ เพราะหัวใจเราเป็นพุทธะ

ถ้าบอกว่า เราไม่สนใจว่าเราจะบรรลุธรรมขั้นไหน นี่ถูกต้องมากเลย เพราะจริงๆ จิตได้สำนึกทุกคนมีเป้าหมายทั้งนั้น ต้องสิ้นกิเลส แต่ถ้าสิ้นกิเลสนะ เราอยากสิ้นกิเลส ที่นี้พอเราคุยธรรมะกัน ถ้าเราไม่มีจุดยืน เราไปสังคมใด ไปหาอาจารย์องค์นี้ ภาวนาแล้ว ๗ วันจะได้โสดาบัน ๑๒ วันจะได้สัททาคามี เขาก็ว่ากันไป แล้วก็ไปทำแล้วมันก็ได้จริงๆ ได้ที่ไหน ได้ที่อาจารย์เขายกให้ แล้วบอกว่าหนูไม่รู้เรื่องเลย หนูได้

นั่นเพราะยังไม่รู้ถึงได้ ถ้าเอ็งรู้ เอ็งอยาก เอ็งไม่ได้...แล้วที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลยได้ธรรมะนี้ มันก็แปลกนะ กาลามสูตรใจ สังคมที่เขาเชื่อถือกัน เขาเชื่อถืออย่างนั้น

แล้วเวลาคน มันเหมือนกับทางโลก ทางโลก ดุสิ ดูที่เขามีการลงทุนกัน ที่เขาหลอกลวงกันในคอมพิวเตอร์นะ ลงทุนแล้วจะได้ผลมากมาย ได้ผลมากมาย อู้ฮู! ตื่นเต้นกันไปหมดเลย...มันจะเป็นความจริงได้อย่างไร

ไฉนก็เหมือนกัน เราบอกว่าจะบรรลุธรรมขั้นนั้น ปฏิบัติแล้วจะลัดจะสั้น จะรู้ได้ง่ายๆ

เอาสั้นเอาง่ายมาจากไหน หลวงปู่ดุลย์ท่านปฏิบัติมาที่ปีท่านถึงจะได้ หลวงปู่ดุลย์ท่านไม่ได้บอกว่าสั้นหรือลัดใดๆ ทั้งสิ้น แต่ท่านพูดถึงความจริงของท่าน ท่านพูดถึงข้อเท็จจริง ท่านพูดถึงประสบการณ์ของจิตของท่าน ท่านพูดเพราะท่านถนัดของท่านอย่างนั้น ท่านก็พูดของท่านอย่างนั้น เพราะท่านสร้างอำนาจวาสนาบารมีมาอย่างนั้น ท่านถึงบอกว่าท่านปฏิบัติของท่าน แต่ท่านไม่ได้บอกว่าจะได้ง่ายๆ ท่านไม่เคยบอกว่าอย่างนั้น ถ้าได้ง่ายๆ ท่านทำมาที่ปี

แต่ที่นี้พอบอกว่า ถ้าลัดถ้าสั้นแล้ว มันลัดสั้นแล้วมันต้องมีผลตอบแทน พอมีผลตอบแทนก็ไฉ่ บรรลุธรรมขั้นนั้นๆ ขั้นนั้นจะได้ง่ายอย่างนั้น แล้วบรรลุธรรมจริงๆ เวลาไปถามบอกว่าไม่ได้ให้ ไม่ได้บอกอะไรทั้งสิ้น

อย่างนั้นที่พูดกันมานั้นก็โกหกทั้งนั้นนะ ที่เคยให้ๆ กันมา ที่เคยยืนยันกันว่าปฏิบัติแล้วได้ผล ที่พูดนั้นก็ถือเป็นการโกหกหมด เป็นการโกหกทั้งสิ้น มนุษย์คนใดก็แล้วแต่ ถ้ายังโกหกอยู่ จะทำความผิดอย่างอื่นอีกที่ทำได้ ไม่มีเลย ทำได้ทั้งนั้นนะ ถ้าวอนโกหก ทำได้ทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น ที่บอกว่า เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันทิฏฐิโก มันจะรู้จริง มันปฏิบัติได้จริงตามความเป็นจริงแล้ว ธรรมะมันจะกังวานกลางหัวใจของเราจริงๆ ฉะนั้น ถ้าเป็นจริงขึ้นมา ธรรมะจัดสรร มันเป็นจริงด้วยคุณธรรม มันเป็นจริงด้วยสัจธรรม เราพิจารณาไป พิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม พิจารณาซ้ำๆ ซากๆ เวลามันพิจารณาไปแล้วมันปล่อยวางของมัน เวลามันขาด

ปล่อยวาง มันก็รู้ว่าปล่อยวาง พอปล่อยวาง ถ้ามันยังไม่เข้าใจ มันก็ยังหลงไป มันก็ยังเสื่อม ถ้าเสื่อมแล้วก็พัฒนาขึ้นมาถึงที่สุด ปล่อยวางแล้วปล่อยวางเล่า พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ถึงเวลามันสมุจเฉตพหาน

ตทั้งหมดมันชั่วคราๆ เวลามันสมุจเฉตพหานมีครั้งเดียวเท่านั้นนะ เพราะคนเราฆ่าคนตาย ตายได้หนึ่งเดียว ไม่มีตายสองหนสามหนหรือ เวลากิเลสตายก็หนึ่งเดียว เวลาขึ้นโสดาบัน กิเลสมันตายไปแล้วได้โสดาบัน สกิทาคามี เวลากิเลสมันตายได้สกิทาคามี อนาคามี เวลากิเลสตายได้ออนาคามี อรหัตตมรรค อรหัตตผล เวลาภพชาติมันทำลายแล้วเป็นพระอรหันต์ มันเป็นขั้นเป็นตอนของมัน แล้วมันเป็นทีไหน มันเป็นที่การกระทำ เป็นที่ความจำอันนั้น

ฉะนั้น เขาบอกว่า “ผมไม่สนใจในการบรรลุธรรมขั้นไหนเลย ขอให้ชีวิตประจำวันไม่มีความทุกข์ความร้อนจนเกินไปเท่านั้น”

ถูกต้อง เราทำเพื่อปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะจัดสรร ถ้าเราปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมตามความเป็นจริงขึ้นมา มันประกาศกลางหัวใจเลย มันจะประกาศขึ้นมากลางหัวใจเลย เป็นจริงอย่างนั้นเลย เป็นอกุปปธรรมเลย แล้วคงที่ตายตัวตลอดไปเลย แล้วจะมีความกตัญญูกตเวที จะมีคุณธรรมในหัวใจ จะสุดยอด ถ้าเป็นความจริงนะ

แต่ถ้ามันไม่เป็นความจริง ใหม่ๆ มันไปรู้ไปเห็นอะไรเข้า มันก็ยังสดๆ ร้อนๆ มันก็รักษาได้ พอเดี๋ยวมันเสื่อมนะ นี่ไง มันถึงมีปัญหา ในวงปฏิบัติมันเป็นแบบนี้

นี่พูดถึงว่า เป็นความเห็นของเรา เขาบอกเขาพูดถึงความเห็นของเขา แล้วก็คิดว่าถ้าเขายังเป็นมนุษย์อยู่ ใช่แต่ว่าจะหาแต่สมบัติภายนอก ในชีวิตจริงเขายังมีครอบครัวอยู่ ต้องดูแลอยู่

อันนี้มันเป็นชีวิตจริง ชีวิตจริงของเขา เห็นไหม คูสิ ชีวิตจริงของพระ เวลาพระขึ้นมา เวลาบวชพระขึ้นมา พระต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ ถ้าพระมีศีลมีธรรมขึ้นมา เวลาออกบิณฑบาต เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เวลาเขาใส่บาตร เขาใส่บาตร เขาระลึกถึงใครละ ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เขาระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ บริษัท ๔ ไร่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

อุบาสก อุบาสิกา เขาก็อยากได้บุญกุศลของเขา ในการทำบุญของเขา เขาก็ทำบุญด้วยการตักบาตร ทำบุญด้วยการหาปัจจัย ๔ เพื่อถวายพระ เพื่อจะไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน นี่ไง ของเรา เราก็แสวงหา เป็นพระ พระก็แสวงหาปัจจัย ๔ ของพระ โยมก็แสวงหาปัจจัย ๔ ของโยม นี่เป็นเรื่องของโลก แต่เวลาเรื่องประเพณีปฏิบัติขึ้นมา มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของใจ ใครจะทำได้มากได้น้อยแค่ไหน มันก็ทำได้มากได้น้อยแค่นั้น

เวลาพระทุกองค์เวลาบวชแล้ว ทุกคนอยากปรารถนาความดี แต่ว่าทำความดีได้หรือไม่ได้ ทำความดีไปถึงที่สุดหรือไปไม่ถึงที่สุด ถ้ามันไปถึงที่สุดได้มันก็เป็นประโยชน์อันนั้นไง ถ้ามันไปถึงที่สุดไม่ได้ก็ให้ภพชาติมันสั้นเข้า เราทำมาเพื่อให้ภพให้ชาติเราสั้นเข้านะ

คูสิ เวลาคนเราเกิดมา ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ทุกคนต้องตายไปข้างหน้า แม้แต่บวชเป็นพระ พระก็ต้องตาย ทีนี้เวลาตายชีวิตหนึ่ง ชีวิตหนึ่งถ้าเรายังหมกมุ่นอยู่กับทางโลก หมกมุ่นอยู่กับความสำเร็จทางชีวิต

ธรรม จริงๆ นะ เวลาคนเกิดมามันอยู่ที่อำนาจวาสนา บุญกุศลนะ บุญกุศลถ้าทำดีมันจะมีคนช่วยเหลือเจือจาน ทำสิ่งใดแล้วมันก็จะพอเลี้ยงชีพได้ แต่เวลาบางคนอึดคัดขาดแคลน พระก็เหมือนกัน ในสมัยพุทธกาลที่ว่าพระอรหันต์ที่ว่าไม่เคยฉันข้าวอิมเลย นั่นเขาทำของเขา เวลาพระสืบลีทำไม่ร่ำรวยมหาศาลขนาดนั้น

เวลาร่ำรวยมหาศาลขนาดนั้น พระสืบลีก็ไม่ได้เก็บไว้ใช้สอยด้วยองค์เดียวนะ พระสืบลีเวลามีสิ่งใดมา ท่านก็แจกจ่ายกับพระทั้งนั้นนะ คนที่มีความคิด นี่ชีวิตมันเป็นอย่างนี้ การแสวงหาปัจจัยเครื่องอาศัยทั้งฆราวาส ทั้งพระทั้งนั้นนะ แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติละ

เวลาเราทำงานประสบความสำเร็จ เวลาประสบความสำเร็จ เรามีความสุขของเรา มันมีความมั่นคงในใจของเรา พระเวลาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันก็เป็นปัจจัยตั้ง เป็นความจริงของพระองค์นั้น แล้วพระองค์นั้น ถ้ามีหลักความจริงขึ้นมาแล้ว **ธมฺม**
สากจฺจํ เอตมฺมํคลมฺมุตฺตมํ เวลาสนทนาธรรมกัน

แล้วถ้ามีผู้ใดปฏิบัติแล้วถึงที่สุดแห่งทุกขไป อย่างเช่นหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ทุกคนแสวงหา ทุกคนต้องการได้รับบุญกุศลจากท่าน เวลาพระอุปัฏฐากแย่งกันแข่งกันเพื่อจะอุปัฏฐากดูแลหลวงปู่มั่น

นี่เหมือนกัน เวลาเราบวชแล้ว เราคิดว่าเราบวชมาแล้วอยู่คนเดียว เวลาแก่เฒ่าขึ้นมาแล้วใครจะดูแล

เวลาแก่เฒ่าขึ้นมามันธรรมดาทั้งนั้นนะ คูสิ เวลาทางโลกเขา เวลาเขาแก่เขาเฒ่าขึ้นมา แก่เฒ่าถ้ามีลูกหลานดูแลก็ดีนะ บางคนแก่เฒ่าขึ้นมาอยู่คนเดียว อยู่คนเดียว เขาก็ต้องใช้ชีวิตของเขาไป ใ้ฉันมันเป็นกรรมของสัตว์

นี่เหมือนกัน เวลาพระของเรา พระที่ทำคุณงามความดีที่มีกิตติศัพท์กิตติคุณ ทุกคนก็อยากปรารธนาดูแล แต่ถ้าพระที่เขาทำตัวสามะเลเทเมานะ สามะเลเทเมาของเขา เวลาทำของเขา ไม่มีใครเขาสนใจ แต่เวลาคนเขามองเข้ามา เขาไม่ได้มองว่าเขาสามะเลเทเมา เขามองว่าเป็นพระ แล้วเป็นพระขึ้นมา ทำไมไม่มีใครดูแลละ เป็นพระขึ้นมา ทำไมสังคมไม่เหลียวแลเขา ทำไมพระไม่ดูแลเขา

ดูแลเขา แต่เขาเป็นคนอย่างนั้น เขาเอาแต่ใจของเขา เขาไม่ยอมฟังใครทั้งสิ้น ไปดูแลเขา ยิ่งดูแลเขา ต่างคนต่างได้บาปได้กรรมใส่ตัวกันทั้งนั้นนะ ฉะนั้น เวลากรรมของสัตว์ เราไม่ได้มองที่จริตนิสัย ไม่ได้มองที่หัวใจความคิดของเขา แต่เราไปมองที่เพศไ้ว่าเขาเป็นพระ ทำไมไม่มีใครดูแลเขา แต่เวลาเป็นพระที่ดี อู๋ย! ทุกคนแสวงหา ทุกคนจะดูแล

แล้วพระที่ดีมีนั้นก็แปลกนะ พระที่ดีไม่ต้องการอยากให้ใครเข้ามาใกล้ชิด เพราะพระที่ดีเขาอยากอยู่ด้วยสติปัญญาของเขา เพราะสติปัญญาตัวนั้นมันสุขมันสบายอยู่แล้วไง พระที่ดีเขากลับคล่องตัว เขากลับไม่เห็นเรื่องปัจจัยเครื่องอาศัยเป็นประเด็นเลย เขามองในศีล ในสมาธิ ในปัญญาของเขา คุณธรรมในใจของเขา เพราะในใจของเขามันปล่อยวาง ในใจของเขามีความสุขของเขา ใจนี้มันแค่เปลือก ใจแค่ส่วนประกอบ นี่ถ้าพระที่ดีมีนั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง ถ้าพระที่เห็นแก่ตัวก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง ที่นี้สังคมมองเขามองได้แต่ภาพภายนอก ไม่ได้มองในหัวใจ ถ้ามองในหัวใจมันจะมีสติปัญญาของเขาขึ้นมา

นี่พูดถึงว่า กาลามสูตรไง มันเป็นเรื่องประสพการณ์ กาลามสูตร เพราะว่าเขาบอกว่าเขาไปเชื่อเอง เขาไปเชื่ออย่างนั้นเอง แล้วเวลาถามเราว่า เพราะกรณีอย่างนี้ถ้ามันเริ่มต้น เพราะว่า การดูจิตๆ

ถ้าการดูจิต การดูจิตด้วยการแสวงหา การรักษา มันก็เป็นเรื่องหนึ่ง เช่น หลวงปู่ดุลย์ ท่านดูของท่านถูกต้องดีงาม แต่เวลาลูกศิษย์ลูกหาภายหลังมา ถ้าทำไม่ได้มันตีความผิด

ในสมัยหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ ท่านถูกต้องดีงามทั้งนั้นนะ แต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น หลวงตาท่านพูดเอง เพราะมีคนศึกษาประวัติหลวงปู่มั่นแล้วก็ไปหาหลวงตา บอกว่า เขาเคารพบูชาลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมาก

หลวงตาท่านก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ท่านบอกเลยนะ บอกว่า “เราเชื่อว่าในบรรดาลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมีทั้งถูกและผิด” ผู้ที่ทำถูกต้องดีงาม ผู้ที่เชื่อฟังหลวงปู่มั่นก็มี ผู้ที่อาศัยชื่อเสียงหลวงปู่มั่นเพื่อหาประโยชน์ก็มี

นี่ก็เหมือนกัน ในหลวงปู่ดุลย์ ครูบาอาจารย์ของทุกองค์ ทุกองค์ ครูบาอาจารย์ของเรา มันมีทั้งลูกศิษย์ลูกหาที่เชื่อฟัง ลูกศิษย์ลูกหาที่เคารพบูชาอาจารย์ของเขาก็มี แต่ในลูกศิษย์ลูกหาของหลวงปู่ดุลย์ที่มีความคิดแปลกแยก มีความคิดเห็นแก่ตัว ที่มีความคิดว่าตัวเองดีกว่าหลวงปู่ดุลย์ก็มี นี่ไง มันมีทั้งนั้นนะ ฉะนั้น กาลามสูตร อย่าเพิ่งเชื่อๆ

หลวงปู่ดุลย์ เราเชื่อ คำสอนเราก็เชื่อ แต่คนที่เอาไปตีความ คนที่เอามาขยายความ เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อ ถ้าเราเชื่อ เราเชื่อแต่คำสอนหลวงปู่ดุลย์ เราเชื่อ แต่คนที่มาขยายความ เห็นใหม่ กาลามสูตร อย่าเพิ่งเชื่อทั้งสิน

ฉะนั้น สิ่งทีเเวลาถามมา เราถึงตอบไป ตอบครั้งที่แล้วเรื่อง “หมาเฝ้าบ้าน” คราวนี้เ้าเขียนมาอีกเลย “อัฐ! ผมฟังหลวงพ่อแล้วผมสะดุ้งเลย”

สะดุ้ง มันก็ได้ประโยชน์ไป เพราะอะไร เพราะโยมถามมา เราก็ไม่เคยเห็นหน้าโยม โยมเคยเห็นหน้าเราในเว็บไซต์ เราไม่เคยเห็นกัน เราไม่เคยเห็นกัน เราไม่เคยสัมผัสกัน แต่เราพูดธรรมะร่วมกัน ธรรมะเป็นสมบัติกลาง

คำว่า “ธรรมะเป็นสาธารณะ ธรรมะเป็นธรรมชาติ เป็นสาธารณะ” ธรรมะอย่างนี้เป็นสาธารณะ แต่ถ้าเป็นธรรมะในหัวใจ ธรรมะส่วนบุคคล ธรรมะนั้นธรรมเหนือโลก เหนือโลกเพราะอะไร เหนือโลกเพราะมันไม่เวียนว่ายตายเกิด

การเวียนว่ายตายเกิดนี้เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ฉะนั้น ธรรมะเป็นธรรมชาติ มันก็ธรรมะเรื่องโลก สื่อสารกันอย่างนี้ แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาะ มองตาก็รู้ใจแล้ว มองตากันก็จบ ฉะนั้น สิ่งนี้เป็นประโยชน์เ้า

ฉะนั้น ถึงว่า กาลามสูตร อย่าเพิ่งเชื่อ อย่าเชื่อว่าเป็นอาจารย์ของเรา อย่าเชื่อว่าเป็นพระสงฆ์พูด อย่าเชื่อ ฟังแล้วเอาไปวิเคราะห์หิวจ้ย แล้วพยายามประพจน์ปฏิบัติแยกแยะ จริงหรือเปล่า ถ้าจริงนะ เป็นปัจเจกตัง เป็นสันตสิฏฐิโก เป็นอันเดียวกัน ถ้าเป็นอันเดียวกัน นั่นนะ ถ้าอย่างนี้แล้วไม่ต้องเชื่อเลย หลวงตาท่านกราบหลวงปู่มั่นด้วยความศึโรราบ เวลาหลวงตาท่านบรรลุนิธรรมขึ้นมา ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบแล้วกราบอีก ถ้าเป็นความจริงแล้วไม่แตกต่างกันเลย มันไม่ใช่เชื่อหรือไม่เชื่อ เป็นอันเดียวกัน เอวัง